

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: **Lenka Dvořáková**, studijní obor Matematika - geografie

název posuzované práce: **Vývoj vnitřní prostorové struktury města Žďáru nad Sázavou**

Formální splnění zadání práce:

Diplomová práce splňuje zadání.

Obsahová úroveň práce:

Cílem práce bylo postihnout základní charakteristiky vývoje vnitřní prostorové struktury města se zvláštním zřetelem na vývoj po roce 1989. Práce využívá širokou škálu výzkumných metod a má logickou strukturu, místy podivné je ale členění do kapitol, resp. úplně logické nejsou vždy jejich názvy (např. jakési dílčí shrnutí – ani ne stránková (!) osmá kapitola – shrnující předchozí 3 kapitoly, má označení „Vývoj po roce 1989“ – čím se tedy zabývaly kapitoly 5.–7.?). Stěžejní je velmi kvalitní kapitola „Vnitřní prostorová struktura města“ (v tomto případě je ale vnos autorky nejistý – sama přiznává, že kapitola je „celá ... dělána podle Územního plánu města v kombinaci se Strategickým plánem ...“), poněkud nekonkrétní a značně obecná je podkapitola o vývoji ekonomiky po roce 1989 (ani jeden číselný údaj). Kapitola Demografická a sociální struktura obyvatelstva je zpracována invenčně s využitím dostupných statistických dat, bez zjevných interpretačních pochybení (až na záměny pojmu regresivní a progresivní index stáří). Totéž lze říct o zpracování výsledků dotazníkového šetření. Ne úplně šťastné je v práci použití shlukové analýzy: ta je prezentována pouze popisem rozsahu vytvořených shluků, ale už je čtenáři zamlčeno, čím jsou typické a čím se odlišují od ostatních – nenapomáhají proto vůbec vytvoření představy o prostorové diferenciaci zkoumaných jevů a jsou dosti samoučelné.

Úroveň práce s literaturou, citační aparát:

Úroveň práce s dostupnou literaturou je poměrně dobrá. Jisté výhrady lze mít k citačnímu aparátu: Za téměř odstrašující jej lze označit v teoretické kapitole „Prostorová struktura města jako předmět geografického výzkumu“ – ta reálně vznikla kombinací 2 jinak velmi kvalitních zdrojů (Matlovič, 1998 a Sýkora, 1993), přebírá z nich ale celé odstavce textu včetně jejich citačního aparátu, aniž by kterékoli z 15 sekundárně citovaných děl blíže specifikovala (co je např. dílo J. Medvedkova z roku 1978?). Jistě ne zcela standardní je také souhrnné citování celých podkapitol (např. kap. 2.3) nebo přechody mezi různými způsoby citací (v kapitole 2 v poznámkách pod čarou, v 3. kapitole přímo v textu, ve 4. kapitole se pak objevují způsoby oba), ani v seznamu literatury není citováno jednotně, u některých knih není uveden ani rok vydání, Hamplova práce je označena jako „Hampel (1996b)“, aniž by existoval „Hampel (1996a)“, apod.

Jazyková a grafická úroveň práce:

Jazyková úroveň textu je spíše průměrná, patrná je jistá formulační nejistota (např. při definování cílů, které má mít charakter „popisu obsahu práce“, v některých názvech tabulek (Tab. 1: „Poměr ploch podle města podle využití“, Tab. 3: „Obce dříve a dnes patřící pod Žďár nad Sázavou“, název pro tabulku udávající počty bytů v domech podle jejich stáří s názvem „Počty postavených bytů v domech“, vyjádření na str. 51, že „ve srovnání s ostatními územními celky ... je stáří domovního fondu ve městě mladší“). Použitá terminologie je adekvátní (až na drobná vybočení: str. 96: „cenzovaná domácnost“)

Soupis konkrétních chyb vyžadujících reakci uchazeče

str. 10. – v metodice zmiňujete omezení výpočtů na ZSJ s více než 50 obyvateli, které zdůvodňujete (pouze) zkrácením při počítání relativních četností. Pokud byl důvod skutečně pouze tento, proč nebyly tyto ZSJ připojeny k typově podobným sousedním (v mapách by se pak nevyskytovala žádná „prázdná místa“)?

str. 11. – poněkud nešťastné mi připadá tvrzení, že „o současném vývoji (města) nebylo nic napsáno“, nejste přeci nikterak omezena pouze na knižní publikace ...

str. 22. a str. 36 – kdy byla vyhlášena CHKO Žďárské vrchy? Podle str. 22 to bylo 25. 5. 1970, podle str. 36 pak 27. 7. 1970

str. 30: - v kterém roce mělo město 350 domů s 2962 obyvateli? Nepředpokládám, že na to lze vztáhnout jediný časový údaj uvedený v podkapitole: „po celou 1. polovinu 19. století“

str. 32. – zcela shodné obrázky jsou zařazeny do textu práce i do přílohy, proč?

str. 33. – co je myšleno větou: „3. 12. 1930 se ustanovil v Přibyslavi Svaz obcí, který měl 5880 ha, ale Žďár se členem nestal, čímž vzrostla nezaměstnanost“?

str. 34. – v prvním odstavci se mluví o „již zmíněné výstavbě železniční trati“. Kde byla dříve výstavba trati zmíněna?

str. 35. – od kdy lze používat označení „Žďár nad Sázavou“? Domnívám se, že v roce 1910 (viz popis fotografií) ještě žádné sídlo / obec s tímto názvem neexistovalo / neexistovala.

Str. 39. – obrázek 17 („Severní část náměstí 1940 – 1960“) je zařazen i do příloh, tam ale pod názvem „Východní strana náměstí 1943“, podobně obr. 16 („Východní část náměstí v roce 1960“) je zařazen i v příloze, ale s obsahově jiným názvem „Východní a jižní část náměstí 1965“

str. 51. – za jakých okolností se používá označení „procentní bod“? Je korektní mluvit o nárůstu z 1897 na 2128 jako o „nárůstu o více než 12 procentních bodů“?

str. 57. – v textu jsem nenašel vysvětlivky, čím jsou charakteristické typy 1–3, resp. 1–4 (jde o výsledky shlukové analýzy)? Podobně i na str. 71, 87, 90

str. 58. – poněkud matematicky „nešťastné“ vyjádření „rozdíl v počtu obyvatel mezi roky 1960 a 1980 byl dvojnásobný“ (ve významu: v uvedeném období se zdvojnásobil počet obyvatel)

str. 61. – co je „tzv. Husákův zázrak“?

str. 65. – pod obr. 33 se uvádí, že index stáří má „progresivní hodnotu“, pokud je nižší než 1, na str. 67 se už píše, že „index stáří s hodnotou větší než 2, **tedy výrazně progresivní** ...“ – tak jak?

str. 79. – jaký byl důvod zařazení kapitoly 8., nebylo by vhodnější spojit ji se Závěrem?

str. 86 a str. 90. – v komentáři ke shlukové analýze se konstatuje, že Radonín tvoří samostatný typ – chci se jen ujistit, že to bylo skutečně zjištěno na základě odpovědí jediného dotázaného z této městské části (viz Tab. 7 na str. 82)?

Celkové hodnocení práce:

Kvalitně zpracovaná diplomová práce s menším počtem chyb, převážně formálního charakteru

Celkový návrh posuzovatele pro hodnotící komisi:

Práci **doporučuji** k obhajobě, před obhajobou navrhuji její hodnocení známkou výborně případně velmi dobře.

V Olomouci 20. 5. 2009

Miloš Fňukal
oponent